

Bruxelles, den 8. juli 2026
(OR. en)

11376/26

AGRI 560
AGRIORG 90
AGRIFIN 138
AGRISTR 38
ENV 921
POLCOM 275
VETER 115

FØLGESKRIVELSE

fra:	Martine DEPREZ, direktør, på vegne af generalsekretæren for Europa-Kommissionen
modtaget:	7. juli 2026
til:	Thérèse BLANCHET, generalsekretær for Rådet for Den Europæiske Union
Komm. dok. nr.:	COM(2026) 576 final
Vedr.:	MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET, DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG REGIONSUDVALGET En EU-strategi for husdyr

Hermed følger til delegationerne dokument COM(2026) 576 final.

Bilag: COM(2026) 576 final

EUROPA-
KOMMISSIONEN

Strasbourg, den 7.7.2026
COM(2026) 576 final

**MEDDELELSE FRA KOMMISSIONEN TIL EUROPA-PARLAMENTET, RÅDET,
DET EUROPÆISKE ØKONOMISKE OG SOCIALE UDVALG OG
REGIONSUDVALGET**

En EU-strategi for husdyr

{SWD(2026) 576 final}

1. INDLEDNING

Husdyrbrug er en af menneskehedens ældste aktiviteter. Siden dyr for første gang blev domesticeret for over 10 000 år siden, har husdyrbrug spillet en afgørende rolle i civilisationernes sociale og økonomiske udvikling. Gennem århundrederne har husdyrbrug ikke blot været en uundværlig del af vores fødevaresystem. Det har også understøttet europæernes levebrød, er blevet en rygrad i økonomien i landdistrikterne og et kendetegnende element i vores landskaber.

I dagens Europa er husdyrbrug en mangfoldig og kompleks erhvervsaktivitet, som tegner sig for ca. 40 % af EU's landbrugs merværdi og genererer en årlig omsætning på 400 mia. EUR. Det har stor social og territorial indvirkning, idet det beskæftiger omkring 7 mio. mennesker og hviler på 4 mio. bedrifter, der er fordelt over hele Europa, ofte i områder med få alternative erhvervsmuligheder. Europas landdistrikter overalt, fra de alpine græsgange til de østlige grænseregioner og fra de arktiske områder til de sydlige "dehesas" samt EU's regioner i den yderste periferi og middelhavsøerne, har brug for husdyr for at overleve. Med sin afgørende rolle for fastholdelsen af befolkningen i landdistrikterne og disses økonomiske vitalitet yder det et væsentligt bidrag til EU's mål for sikkerhed og beredskab. EU's østlige grænseflanke er i høj grad truet af opgivelse af landbrugsarealer ledsaget af en hastigt faldende husdyrbestand, hvilket yderligere reducerer disse regioners modstandsdygtighed over for kriser og sikkerhedsrisici¹.

EU's husdyrsektor spiller en afgørende rolle for fødevarer sikkerheden ved at levere protein af høj kvalitet, ikke kun i EU, men også på globalt plan, med en positiv handelsbalance for EU og en voksende efterspørgsel efter EU-produkter takket være verdensførende standarder, kvalitet og bæredygtighed², som gør det muligt for dem at bære fanen for europæisk topkvalitet ud i hele verden.

Eftersom der er tale om en central strategisk sektor for Unionens konkurrenceevne og åbne strategiske autonomi, indeholder denne strategi tiltag, der skal afhjælpe sektorens nuværende sårbarheder og øge dens modstandsdygtighed i en verden med voksende markedskonkurrence. Samtidig skal sektoren i højere grad imødekomme de stigende forventninger i samfundet, navnlig med hensyn til dyrevelfærd, omdanne sit miljøaftryk til positive eksternaliteter og styrke sin territoriale forankring. Forbedret integration i fødevarekæden og en fuldt cirkulær tilgang vil gøre det muligt at nyttiggøre alle biprodukter og al biomasse med henblik på at skabe yderligere indtægter for landbrugerne, samtidig med at husdyrproduktionens CO₂-aftryk reduceres.

Som bebudet i visionen for landbrug og fødevarer³ fortjener EU's husdyrsektor en langsigtet strategi, der respekterer mangfoldigheden og de særlige kendetegn ved husdyrproduktionen i hele Europa. En fortsat omstilling til en modstandsdygtig,

¹ Meddelelse om EU's østlige regioner, der grænser op til Rusland, Belarus og Ukraine, COM(2026) 82 final.

² På globalt plan forventes kødforbruget fortsat at stige som følge af en hurtig befolknings- og indkomstvækst. Unionen er en førende global aktør inden for handel med animalske produkter. I 2025 eksporterede EU animalske produkter til en værdi af 53 mia. EUR, mens importen udgjorde 16 mia. EUR. Mejeriprodukter fører an: I 2025 havde de en værdi af 20,7 mia. EUR med et nettohandelsoverskud på 18 mia. EUR. EU's handelsbalance for animalske produkter har været positiv i det seneste årti.

³ En vision for landbrug og fødevarer: Sammen skaber vi en attraktiv landbrugs- og fødevarersektor i EU for de kommende generationer, COM/2025/75 final.

konkurrencedygtig og bæredygtig husdyrsektor i EU er afgørende for at bekæmpe affolkning i de mest sårbare områder og bidrager samtidig til målet om at opnå klimaneutralitet senest i 2050. En sådan omstilling vil være blandt de mål, der støttes af den fælles landbrugspolitik efter 2027, og vil derved understøtte gennemførelsen af strategien for et generationsskifte i landbruget⁴, EU's bioøkonomistrategi⁵, den kommende nye handlingsplan for landdistrikterne⁶, handlingsplanen for gødning⁷ og meddelelsen om integreret risikostyring i forbindelse med naturbrande⁸. På internationalt plan indgår Kommissionen i dialog med multilaterale organer for at ledsage denne omstilling gennem tilpasning af internationale standarder, herunder navnlig FAO inden for rammerne af den globale handlingsplan for bæredygtig husdyrproduktion.

For at sikre EU's husdyrsektors levedygtighed på lang sigt er der behov for en strategi, der kan:

- fremme udviklingen hen imod et **modstandsdygtigt husdyrsystem**, der kan modstå kriser og er bedre tilpasset klimastress
- styrke sektorens **konkurrenceevne** på EU-plan og globalt plan
- fremtidssikre sektoren ved at **styrke dyrevelfærdsforholdene** og **minimere dens klima- og miljøaftryk**
- sikre, at husdyrproduktionssystemerne fortsat er **tilpasset de unikke karakteristika i forskellige regioner**, holder liv i økonomier og traditioner i landdistrikterne i hele Europa og fortsat bidrager til opretholdelsen af deres rige biodiversitet
- fremme **topkvalitet** inden for husdyrproduktion som en særlig europæisk tilgang til husdyrbrug, der anerkendes og værdsættes af forbrugerne, navnlig når det gælder dyrevelfærd.

Strategien bygger på en omfattende inddragelse af interessenter, der er struktureret omkring arbejdsområdet vedrørende husdyrsektoren, herunder mere end et års dialog med medlemsstaterne, landbrugerne, repræsentanter for erhvervslivet og civilsamfundet, herunder Det Europæiske Råd for Landbrug og Fødevarer. Den ledsages af en proteinplan, der skal gøre EU's proteinsystem mere modstandsdygtigt og bæredygtigt. I denne meddelelse, der bygger på en analyse af sektorens styrker og svagheder, som er fremlagt i det ledsagende arbejdsdokument fra Kommissionens tjenestegrene, tages der hensyn til Europa-Parlamentets initiativbetænkning "Mulighederne for at sikre en bæredygtig fremtid for EU's husdyrsektor i lyset af behovet for at sikre fødevarer sikkerhed, landbrugerens modstandsdygtighed og udfordringerne med dyresygdomme"⁹.

⁴ En strategi for et generationsskifte i landbruget, COM(2025) 872 final.

⁵ En strategisk ramme for en konkurrencedygtig og bæredygtig bioøkonomi i EU, COM(2025) 960 final.

⁶ Reviewed EU rural action plan Accompanying the document Report from the Commission to the European Parliament, the Council, the European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions The long-term vision for the EU's rural areas: key achievements and ways forward, SWD/2024/451 final.

⁷ Handlingsplan for gødning: Partnerskab for at sikre tilgængeligheden, prisoverkommelighed og strategisk autonomi med hensyn til hjemligt dyrket EU-gødning, COM(2026) 310 final.

⁸ Meddelelse om integreret risikostyring i forbindelse med naturbrande, COM(2026) 330 final.

⁹ 2025/2053(INI).

2. EU'S HUSDYRSEKTOR I DAG

2.1. Udfordringer og muligheder

EU's husdyrsektor står over for en kombination af strukturelt og dagligt pres. Dette pres bidrager allerede til nedlæggelse af bedrifter i visse regioner, navnlig inden for kvæg, får og geder, og giver anledning til bekymring for den langsigtede opretholdelse af husdyrproduktionen i dele af Unionen. Frankrig mistede f.eks. 16 % af sin kvægbestand i løbet af det seneste årti, og Tyskland mistede i samme periode 22 % af sin svinebestand.

En central udfordring er **rentabiliteten**. Høje inputomkostninger, markedsvolatilitet og eksponering for prisudsving på foder og energi presser fortsat avancerne. Samtidig kan overholdelsen af høje EU-standarder, som er nødvendige for at beskytte dyrevelfærden, fødevarer sikkerheden, klimaet og miljøbeskyttelsen, indebære produktionsomkostninger, som ikke altid afspejles i markedspriserne. Landbrugerne har også en svag forhandlingsposition over for køberne.

EU's husdyrsektor står også over for bæredygtighedsudfordringer. Den er en væsentlig kilde til drivhusgasemissioner fra landbruget, ammoniakemissioner og næringsstofforurening, hvilket påvirker klimaet, luftkvaliteten, vandkvaliteten og biodiversiteten. Selv om emissionerne er faldet støt, er tempoet langsomt. Koncentrationen af husdyrproduktion i visse områder i EU skaber næringsstofubalancer, hvilket medfører næringsstofforurening. Samtidig er ekstensive græssende husdyr afgørende for at opretholde græsarealer, som understøtter biodiversitet og biotoper i landdistrikterne, bevarer naturen og bidrager til at forebygge opgivelse af arealer og affolkning af landdistrikterne.

Flere **strukturelle sårbarheder** er endvidere med til at præge sektorens fremtidsudsigter. En aldrende landbrugerbefolkning, utilstrækkeligt generationsskifte, mangel på arbejdskraft – herunder inden for veterinærtjenester i landdistrikterne – og krævende arbejdsforhold truer sektorens fremtidige kapacitet. Virkningerne af klimaændringer og udbrud af dyresygdomme tynger de økonomiske resultater.

Fremtiden for EU's husdyrsektor skal bygge på dens vigtige styrker og muligheder. EU's husdyrsektor er rodfast i tradition, men understøttes af innovation og iværksætteri. Dens mangfoldighed af produktionssystemer, arter og territorier styrker modstandsdygtigheden og tilpasningsevnen. Høje EU-standarder styrker forbrugernes tillid og muliggør en stærk positionering på premiummarkeder. I flere sektorer understøtter effektive produktionssystemer, avancerede veterinærtjenester og veludviklede forsyningskæder produktiviteten og eksportresultaterne. Innovation og indførelse af tilgange baseret på cirkulær bioøkonomi forbedrer både konkurrenceevnen og miljøresultaterne. Landbrugerne er i stigende grad ikke blot fødevarerproducenter, men også naturforkæmpere, udbydere af turistoplevelser og -indkvartering og "energilandbrugere", der producerer vedvarende energi til brug på bedriften og i mange tilfælde også uden for bedriften, hvilket mindsker EU's afhængighed af fossilbaserede alternativer.

3. STRATEGIEN

Unionen skal i 2040 være et sted, hvor bæredygtigt husdyrbrug ikke blot overlever, men trives.

Sektoren skal understøttes af en sammenhængende politisk ramme, der er enkel, forudsigelig og tager hensyn til forholdene i landbruget. I den næste programmeringsperiode og uden at foregribe de igangværende forhandlinger om den flerårige finansielle ramme vil den fælles landbrugspolitik fortsat være den vigtigste støttesøjle, både med hensyn til indkomststøtte, investeringer og incitamenter, inden for de fremtidige nationale og regionale partnerskabsplaner suppleret af det foreslåede Horisont Europa-program¹⁰ og Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne (ECF)¹¹ med henblik på at stimulere innovation.

Denne strategi udstikker en langsigtet retning for sektorens konkurrenceevne og bæredygtighed i en situation med øget beredskab. Den omsættes til operationelle handlingspunkter på EU-plan, medlemsstatsniveau og interessentniveau med vægt på målrettede, territoriale løsninger, der er tilpasset forskellige produktionssystemer og regioner, og som bygger på en holistisk, sammenhængende og tværpolitisk tilgang.

Kommissionen agter at videreføre **arbejdssporet vedrørende husdyrsektoren** som et forum for drøftelser og videreudvikling af visse af de initiativer, der er identificeret nedenfor, da det giver mulighed for at gennemføre strategien på en inkluderende måde.

3.1. En modstandsdygtig husdyrsektor, der kan modstå kriser

Et modstandsdygtigt husdyrsystem er afgørende for Unionens fødevarsikkerhed, strategiske autonomi og landdistrikternes vitalitet. Modstandsdygtighed betyder mere end blot evnen til at komme sig efter et chok. Det betyder også at kunne foregribe risici, mindske sårbarheder, tilpasse sig strukturelle ændringer og fortsat levere sikre, bæredygtige fødevarer til overkommelige priser under stadig vanskeligere forhold. For husdyrsektoren er dette nu en presserende prioritet. Producenterne står over for et stigende pres fra svingende markeder, stigende inputomkostninger og faste omkostninger, klimaændringer, vandmangel, dyresygdomme, mangel på arbejdskraft, herunder kvalificeret arbejdskraft, geopolitisk ustabilitet og illoyal global konkurrence. En stærkere og mere modstandsdygtig sektor er derfor nødvendig både for at beskytte landbrugernes levebrød og for at bevare Unionens produktionsevne.

En første prioritet er at styrke rammerne for risikostyring. Husdyrbrugere har brug for bedre adgang til finansiering, forsikring, genforsikring, gensidige fonde og indkomststabiliseringsredskaber, der afspejler sektorens specifikke risici, herunder klimahændelser, markedsforstyrrelser og dyresygdomme. Den fremtidige politik bør forbedre sammenhængen mellem risikostyring og krisestyring, således at nødstøtte ikke erstatter beredskab, men supplerer det.

I denne forbindelse forbereder Kommissionen sammen med finansielle institutioner, herunder Den Europæiske Investeringsbank, grundlaget for at undersøge muligheden for at udvikle en **særlig finansieringsordning for risikostyring under den flerårige finansielle ramme efter 2027**, der dækker behovet for klimarelateret forsikring og

¹⁰ Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om oprettelse af Horisont Europa, rammeprogrammet for forskning og innovation, for perioden 2028-2034, om reglerne for deltagelse og formidling og om ophævelse af forordning (EU) 2021/695, COM/2025/543 final.

¹¹ Forslag til EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS FORORDNING om oprettelse af Den Europæiske Fond for Konkurrenceevne, herunder særprogrammet for forsvarsforsknings- og innovationsaktiviteter, om ophævelse af forordning (EU) 2021/522, (EU) 2021/694, (EU) 2021/697, (EU) 2021/783, om ophævelse af bestemmelser i forordning (EU) 2021/696, (EU) 2023/588 og om ændring af forordning (EU) [EDIP], COM/2025/555 final.

genforsikring og udvider støtten til risici forbundet med dyresygdomme som supplement til eksisterende instrumenter¹².

Værktøjsskassen til risikostyring under den nuværende og den fremtidige fælles landbrugspolitik er allerede ganske omfattende¹³, og den giver medlemsstaterne mulighed for at vælge og tilpasse disse værktøjer efter deres behov. Kommissionen vil udarbejde en **vejledning med praktiske retningslinjer for risikostyring** med udgangspunkt i ekspertise fra EU og internationale erfaringer, så medlemsstaterne bedre kan afspejle disse behov i deres fremtidige NRP-planer. Dette **vil supplere henstillingerne vedrørende den fælles landbrugspolitik**, som også vil omfatte aspekter af risikostyring. Kommissionen vil også, hvor det er relevant, vurdere og reducere administrative hindringer for etableringen af specifikke risikostyringsværktøjer såsom gensidige fonde for at imødegå den begrænsede anvendelse, navnlig blandt små bedrifter.

En anden prioritet er at styrke sygdomsforebyggelsen og indsatsen ved udbrud. Dyresygdomme, herunder zoonoser, er fortsat blandt de mest alvorlige trusler mod husdyrsektorens modstandsdygtighed, biodiversiteten og potentielt menneskers sundhed. De seneste udbrud, som er blevet langt hyppigere, har vist omfanget af de økonomiske og sociale skader, de kan forårsage, herunder aflivning af et stort antal dyr og forstyrrelser af handelen og aktiviteten i landdistrikterne. **Robuste biosikringsforanstaltninger** er fortsat en første forsvarslinje og et væsentligt element i forebyggelsen. Desuden vil **evalueringen af dyresundhedsloven** danne grundlag for en ajourføring af Unionens One Health-tilgang til sygdomshåndtering, herunder en bredere og videnskabeligt baseret anvendelse af forebyggende vaccination, hvor det er relevant. For at styrke tilpasningsevnen over for nye risici og sygdomme vil **Kommissionen undersøge, om det nuværende system for sygdomskategorisering fortsat er egnet til formålet**, og om kategoriseringskriterierne i tilstrækkelig grad imødegår specifikke udfordringer. For at styrke harmoniserede sygdomsbekæmpelsesforanstaltninger i hele EU vil Kommissionen fortsat foreslå ajourføringer af lovgivningen i overensstemmelse med den seneste videnskabelige udvikling og de internationale standarder, som er fastsat af Verdensorganisationen for Dyresundhed (WOAH), og vedtage gennemførelsesbestemmelser for at præcisere roller og ansvarsområder. For at understøtte en bredere og videnskabsbaseret anvendelse af forebyggende vaccination vil **Kommissionen også vurdere, om de nuværende vaccinationsregler og -principper fortsat er hensigtsmæssige.**

Dette arbejde bør bygge på den seneste videnskabelige rådgivning fra Den Europæiske Fødevarer- og Fødevarerikkerhedsautoritet (EFSA) og understøttes af et styrket internationalt engagement for at fremme accepten af EU's sundhedsforanstaltninger. For at imødegå tredjelændes uensartede anerkendelse af regionalisering vil Kommissionen yde medlemsstaterne yderligere støtte ved at udarbejde **vejledning om anvendelsen af vaccination kombineret med regionalisering og kompartmentalisering**, samtidig med at den i bilaterale og multilaterale fora fortsat vil slå til lyd for, at handelspartnerne anerkender EU's regionaliseringstilgang, herunder vaccination.

¹² Fi-compass (2025): "Insurance and Risk Management Tools for Agriculture in the EU", en oversigt over tendenser inden for klimarisici i landbruget i hele Europa under det nuværende klima og i 2050 (https://www.fi-compass.eu/sites/default/files/publications/EAFRD_AGRRI_Insurance_Risk_MA.pdf).

¹³ Verdensbanken: Løsninger til bedre risikostyring i landbruget i Den Europæiske Union (<https://documents.worldbank.org/en/publication/documents-reports/documentdetail/099032326044016306>).

Fortsat **forskning og innovation inden for dyresundhed og vaccination**, herunder DIVA-vacciner¹⁴, er afgørende, også når det gælder potentielle vacciner mod alvorlige grænseoverskridende sygdomme. Det foreslåede særlige vindue under Horisont Europa-rammen vil støtte dette arbejde.

Som led i de forebyggende foranstaltninger vil Kommissionen fortsat støtte og styrke medlemsstaternes kapacitet til overvågning af de relevante dyresygdomme og dermed sikre **tidlig påvisning og tidlig indsats**. Tidlige varslingsmekanismer er meget vigtige. Kommissionen vil vurdere, hvordan forbedringen af de eksisterende systemer kan finansieres, hvordan digitalisering bedre kan integreres i påvisning og varslings, og hvordan informationsformidlingen til landbrugerne i hele EU kan forbedres (apps, hotlines).

Samtidig er **tilstrækkelig EU-finansiering afgørende for forebyggelse, overvågning, bekæmpelse og udryddelse**, navnlig for hasteforanstaltninger i tilfælde af udbrud. Den EU-facilitet, der foreslås under FFR'en, muliggør en fælles politik på områderne sundhed og sikkerhed (herunder for dyr) og kan yde særlig støtte i tilfælde af dyresygdomme med forbehold af de årlige budgetprocedurer. Medlemsstaterne kunne også i deres NRP-planer sørge for bedre adgang for landbrugerne til forebyggende værktøjer og en større anvendelse heraf, herunder biosikring og vacciner, og sikre tilstrækkelige rådgivningstjenester og tilstrækkeligt veterinærpersonale ved at indføre økonomiske incitamenter for dyrlæger i landdistrikter, mens interessenterne forventes at styrke biosikringsforanstaltningerne på bedrifterne og indarbejde bedste praksis som standard for at forebygge dyresygdomme.

En tredje prioritet er at investere mere i tilpasning til og modvirkning af klimaændringer samt i innovation. Dette kunne omfatte støtte til innovationer, der reducerer emissionsintensiteten, forbedrer næringsstofforvaltningen og øger husdyrsystemernes bidrag til den cirkulære økonomi, kombineret med tilpasningsforanstaltninger. Modstandsdygtigheden afhænger i stigende grad af sektorens evne til at håndtere klimabelastninger og anvende ressourcerne mere effektivt. Øget effektivitet i vandanvendelsen kan bidrage både til vandressourcernes og til landbrugernes modstandsdygtighed. Dette omfatter bevarelse og bæredygtig anvendelse af genetiske ressourcer samt avlsstrategier, der forbedrer modstandsdygtighedsegenskaber såsom tørketolerance og varmebestandighed. Banebrydende genomiske teknikker og avlsteteknikker giver gevinster både økonomisk og miljømæssigt. De medfører et lavere foderforbrug og reducerer emissionerne, hvilket betyder besparelser for landbrugerne og mindre eksponering for store prisudsving. Større modstandsdygtighed kræver også forbedrede staldforhold og ventilationssystemer, oversvømmelsessikring og anden klimarobust infrastruktur.

Forskning og innovation inden for bæredygtige metoder og teknologi er afgørende forudsætninger for en mere modstandsdygtig husdyrsektor i EU¹⁵. EU bør også fokusere

¹⁴ DIVA-vacciner (Differentiating Infected from Vaccinated Animals) er en specialiseret type vaccine, der er udformet til at skelne mellem dyr, der er blevet vaccineret, og dyr, der er blevet naturligt smittet med en sygdom. Denne sondring er afgørende for effektiv sygdomsbekæmpelse, overvågning og handelsregler for husdyr og andre dyr.

¹⁵ Forskellige finansielle instrumenter under FFR efter 2027 kan understøtte en stærkere og mere koordineret FoI-indsats vedrørende bæredygtige og modstandsdygtige husdyrsystemer, der omfatter dyresundhed og dyrevelfærd, sygdomsforebyggelse og vacciner, blandede systemer, tilpasning til og modvirkning af klimaændringer, reduktion af miljøpåvirkningen, foder- og næringsstofeffektivitet, genetiske ressourcer og avl med henblik på modstandsdygtighedsegenskaber, cirkulære bioøkonomiske løsninger, social innovation og digitale teknologier.

på opskalering og udrulning af løsninger. Dette bør omfatte støtte til en stærkere og mere koordineret FoI-indsats inden for bæredygtige husdyrsystemer, **udvikling og udbredelse** af praktiske værktøjer såsom beslutningsstøttesystemer, sensorer, big data-applikationer, robotteknologi, tidlig varslings-løsninger og præcisionshusdyrbrug, samtidig med at der fremmes en systembaseret og stedbaseret tilgang. For at fremskynde virkningen i praksis bør **innovation i højere grad tilpasses landbrugernes behov**, således at modstandsdygtige løsninger afprøves, opskales og udrulles hurtigere på tværs af regioner og produktionssystemer. Dette vil blive understøttet af den kommende nye strategiske tilgang til forskning og innovation, AgRI 2040 og Food 2040. Denne nye tilgang udpeger husdyrbrug som et centralt indsatsområde for forskning og innovation og lægger vægt på en bedre omsætning af forsknings- og innovationsresultater til nystartede virksomheder, vækstvirksomheder og fuld industriel udrulning.

Modstandsdygtighed kræver også, at husdyrsektoren bliver mindre afhængig af importerede indsatsfaktorer og bedre i stand til at basere sig på indenlandske og cirkulære ressourcer som beskrevet i proteinplanen og handlingsplanen for gødningsstoffer. Samtidig giver tættere integration med kandidat- og partnerlande mulighed for at styrke Unionens modstandsdygtighed og strategiske autonomi gennem en gradvis udvikling af mere integrerede og bæredygtige landbrugsfødevarekæder.

Eksempel på samarbejdsbaserede investeringsprojekter for modstandsdygtighed:

- Installation af solcellepaneler på bedriften og et fælles biogasanlæg baseret på husdyrgødning, hvorved afhængigheden af eksterne energikilder og gødningsstoffer mindskes
- Opførelse af et system til lagring og recirkulering af vand for at håndtere tørke og hedeølger
- Deltagelse i en gensidig fond og en klimaforsikringsordning, der støttes af medlemsstaternes politikker, for at stabilisere indkomsten under ekstreme vejrhændelser.

Medlemsstaterne bør **fortsat støtte landbrugsmetoder, der integrerer modstandsdygtighed og bæredygtighed i deres forretningsmodeller, såsom økologisk landbrug** og skabe incitamenter til omstilling til langsigtet modstandsdygtighed gennem overgangsbetalinger. Foranstaltninger vedrørende **generationsskifte** bør i højere grad afspejle den særlige situation inden for husdyrbrug.

Bedre samarbejde i hele forsyningskæden kan bidrage til at mindske prisudsvingene og forbedre adgangen til inputfaktorer, mens deltagelse i videnudvekslingsplatforme og innovationspartnerskaber kan fremskynde udbredelsen af god praksis.

Eksempel: I et område, der er sårbart over for infektion med bluetonguevirus, lumpy skin disease-virus eller aviær influenza-virus, varetager myndigheder og interessenter et koordineret system til sygdomsforebyggelse:

- Medlemsstaterne medfinansierer gennem NRP-planerne forbedringer af biosikkerheden (desinfektionsstationer, kontrolleret adgang til bedrifter, adskillelseszoner).
- Landbrugerne modtager gennem NRPP-midler uddannelse via rådgivningstjenester og EIP-AGRI-grupper om sygdomsforebyggelse og beredskabsplanlægning.
- Medlemsstaterne og aktørerne i husdyrværdikæden iværksætter en ramme for omkostningsdeling med henblik på i fællesskab at finansiere indsatsen ved sygdomsudbrud, herunder kompensation til berørte producenter, på grundlag af på forhånd aftalte finansieringsmekanismer (omkostningerne til udryddelse, inddæmning og genopretning fordeles mellem offentlige og private afgifter/forsikringspuljer).

- Et offentligt-privat vaccinations- og overvågningsprogram udrulles, efterhånden som nye vacciner bliver tilgængelige gennem EU-støttet forskning og innovation.

Medlemsstaterne spiller en central rolle i at omsætte disse mål til konkret støtte i praksis:

- ved at medtage investeringer i øget modstandsdygtighed i deres NRP-planer og forbedre landbrugernes adgang til værktøjer til sygdomsforebyggelse
- ved at fremme forsikringer og gensidige fonde, der er tilpasset husdyrsektorerne
- ved at sikre, at uddannelse og bedriftsrådgivningstjenester omfatter stærk ekspertise om modstandsdygtighed i husdyrsektoren
- ved at støtte investeringer og miljø- og klimavenlige landbrugsforanstaltninger, herunder effektivitetsordninger, der bidrager til at bevare og bæredygtigt anvende **husdyr genetiske ressourcer**, som styrker husdyrsektorens modstandsdygtighed og støtter biodiversitet, sunde jordbunde og vandresiliens som grundlag for en modstandsdygtig husdyrsektor.
- ved at overveje foranstaltninger til at afhjælpe manglen på veterinærtjenester i landdistrikterne, f.eks. gennem målrettede incitamenter eller digitale konsultationer, og støtte digitale færdigheder, konnektivitet og investeringer på bedriftsniveau
- ved at støtte producentorganisationer, samarbejdsmodeller og sektorinterventioner under den fælles landbrugspolitik, hvilket kan bidrage til at styrke landbrugernes forhandlingsstyrke og evne til kollektiv risikostyring.

3.2. En konkurrencedygtig husdyrsektor på EU-plan og globalt plan

For effektivt at kunne konkurrere på det globale marked har husdyrsektoren behov for en mere forudsigelig langsigtet investeringsramme og for at udnytte avancerede teknologier og innovative metoder, samtidig med at den nyder godt af lige konkurrencevilkår og en mindre regelbyrde. Den nuværende tendens til afkapitalisering skal standses, og rentabiliteten forbedres, hvis den europæiske værdikæde for husdyr fortsat skal være konkurrencedygtig og tiltrække nye aktører til erhvervet. Opretholdelsen af EU's høje standarder for fødevarer sikkerhed, dyresundhed, dyrevelfærd og miljø skal sætte sektoren i stand til på robust vis at imødegå presset fra den globale konkurrence.

Prioriteten er at hjælpe sektoren med at lukke investeringsgab, fremme dens anvendelse af innovation og digitalisering med henblik på modernisering og styrke dens konkurrenceevne og bæredygtighed. For mange husdyrbrugere, og navnlig unge og nye landbrugere, er der behov for betydelig startkapital til moderne infrastruktur, maskiner og systemer til håndtering af husdyrgødning. Fi-compass anslår et finansieringsgab for husdyrsektoren på over 18 mia. EUR¹⁶.

Mens Kommissionen vurderer virkningen af sin revision af dyrevelfærden, anslås det i visse undersøgelser, at omstillingen til burfri systemer indebærer betydelige investeringsbehov¹⁷. **Sådanne finansieringsbehov kan ikke dækkes fra én enkelt kilde,**

¹⁶ <https://www.fi-compass.eu/library/market-analysis/financial-gap-eu-agricultural-sector?page=1>.

¹⁷ *Studier betalt af landbrugsorganisationer med henblik på at anslå virkningen af overgangen til burfri systemer i sektoren for æglæggende høner og for svin peger i retning af et investeringsbehov på EU-plan på omkring 6,7 mia. EUR for svine sektoren¹ (0,02 EUR pr. kg svinekød med en afskrivningsperiode på 15 år) og 2,6 mia. EUR for sektoren for æglæggende høne² (0,0017 EUR pr. æg med en afskrivningsperiode på 15 år). Omkostningerne skyldes primært behovet for at omlægge eller udskifte*

men kræver en kombination af instrumenter og foranstaltninger fra både EU og medlemsstaterne. Disse omfatter bedre markedsaflønning, offentlig støtte, adgang til finansielle instrumenter og private investeringer samt udnyttelse af potentialet i nye cirkulære forretningsmodeller og bedre udnyttelse af biprodukter. Det kræver også kompetencer, finansiell forståelse og tilstrækkelig rådgivning samt en mere stabil og klar retlig ramme.

Den fælles landbrugspolitik er fortsat et centralt redskab til at støtte landbrugernes indkomst, give dem incitament til at gøre en indsats for bæredygtighed og yde investeringsstøtte, og den næste finansieringsperiode byder på muligheder, der er tilpasset forskellige behov, fra små til store bedrifter. Ved en kombination af forskellige foranstaltninger, herunder investeringer i infrastruktur og støtte til innovative projekter, kan de foreslåede NRP-planer og ECF bidrage til at øge investeringerne i bæredygtighed, konkurrenceevne og modstandsdygtighed.

Kommissionen vil overveje alle muligheder, herunder undersøge et muligt særligt finansielt instrument for husdyrsektoren med henblik på at afhjælpe finansieringsgab for investeringer i overgangen til et højere niveau for bæredygtighed og dyrevelfærd.

Medlemsstaterne bør også overveje andre initiativer såsom bedre adgang til lån, statsgaranterede lån, offentlige indkøbsinstrumenter, markedsforanstaltninger og gunstigere lånebetingelser for alle landbrugere, navnlig unge og nye landbrugere. Kommissionen vil sammen med Den Europæiske Investeringsbank undersøge mulighederne for præferentiel adgang til lån for landbrugere, der er i gang med en overgang til burfri systemer, afhængigt af resultatet af revisionen af lovgivningen. Parallelt hermed kan ordninger, der belønner kulstofbindende dyrkning og naturkreditter, skabe merværdi for bedrifter, der investerer i mere bæredygtige husdyrsystemer.

Ud over finansiering er det afgørende at sikre en **stabil, forudsigelig og klar retlig ramme**, der giver mulighed for langsigtet planlægning og investeringer. Dette vil styrke investorernes tillid og lette investeringsbeslutninger, som ofte har en tilbagebetalingstid på flere årtier. **Tilladelsesprocedurer** hos nationale, regionale og lokale myndigheder er en medvirkende årsag til denne usikkerhed og skal håndteres som en prioritet. For at øge retssikkerheden for både erhvervsdrivende og offentlige myndigheder fremsatte Kommissionen ved udgangen af 2025 et forslag om fremskyndelse af tilladelsesprocedurer¹⁸ og et forslag om fremskyndelse af miljøvurderinger. Der er ved at

eksisterende faciliteter og installere den infrastruktur og det udstyr, der skal til for burfri produktion. Disse opgørelser gives udelukkende som eksempel. Kommissionen er i færd med at udarbejde en konsekvensanalyse, hvori den analyserer alle relevante data og spørgsmål i forbindelse med de foreslåede forslag.

¹ Potori m.fl. (2024). "An Assessment of the Impacts of the Phasing Out of Cages in EU Livestock Farming: The Pig Sector". *Agriculture*, 14(1), 111.

² Majewski m.fl. (2024). "An Assessment of the Impacts of the Phasing Out of Cages in EU Livestock Farming: The Layer Sector". *Agriculture*, 14(2), 187.

¹⁸ Forslag til Europa-Parlamentets og Rådets direktiv om ændring af direktiv (EU) 2018/2001, (EU) 2019/944 og (EU) 2024/1788 for så vidt angår fremskyndelse af tilladelsesprocedurer – COM(2025) 1007.

blive foretaget en stresstest af fugledirektivet og habitatdirektivet, og Kommissionen vil følge op herpå med yderligere relevante tiltag.

For at opnå en bedre markedsmæssig aflønning er det nødvendigt at arbejde for bedre information til forbrugerne, **at afstemme forbrugernes forventninger med retfærdige prismekanismer og fremme markedsdiversificering** for at udnytte højværdimarkeder.

En styrkelse af konkurrenceevnen skal ske på fair vilkår. Styrkelse af landbrugernes position i fødevarekæden og beskyttelse af dem mod urimelig handelspraksis er en mangeårig prioritet, som vil blive yderligere styrket gennem revisionen af direktivet om urimelig handelspraksis¹⁹ på grundlag af de hidtidige erfaringer. Landbrugerne skal have **en bedre aflønning, også fra nye økonomiske aktiviteter knyttet til udviklingen af bioøkonomien og udnyttelsen af biprodukter.** Kommissionen vil vurdere, hvordan disse aspekter bedst kan integreres i arbejdet i EU's observatorium for landbrugsfødevarekæden med henblik på at skabe markedsgennemsigtighed i hele værdikæden og opbygge tillid.

Bæredygtighed og cirkularitet udgør et stærkt forretningsgrundlag for landbrugerne. Cirkulær praksis og bioøkonomien styrker selvforsyningen med foder og maksimerer udnyttelsen af biomasse (herunder animalske biprodukter), hvilket igen reducerer affaldsmængderne og giver landbrugerne en mere forudsigelig indkomst. **Biprodukter såsom uld eller husdyrgødning er ikke affald, men derimod en ressource,** der har værdi og tjener flere formål i en cirkulær bioøkonomi, og lovgivningen bør anerkende deres karakteristika og potentiale. Aktører i efterfølgende omsætningsled (f.eks. mejeri- eller kødproducenter) ser i stigende grad den forretningsmæssige begrundelse for at belønne landbrugere, der reducerer emissionerne på bedriften, hvilket gør bæredygtige husdyrbrug mere konkurrencedygtige.

Konkurrenceevnen skal også styrkes gennem **bedre integration i fødevarekæden og udviklingen af kvalitetsstandarder for kød.** Potentialet i integration mellem mejeri- og oksekødsproduktion bør fremmes yderligere. En bedre afstemning på tværs af forsyningskæderne kan forbedre både de økonomiske og de miljømæssige resultater i mælke- og oksekødssystemer. Værdikæder af høj kvalitet i landdistrikter og infrastruktur er ligeledes vigtige. Erfaringerne med udviklingen af producentorganisationer og kooperativer viser, hvordan redskaberne i forordningen om den fælles markedsordning²⁰ bidrager til at styrke landbrugernes position i værdikæden og øge deres andel af den skabte værdi.

Retfærdighed gælder ikke kun internt, men også eksternt. Fremme af **gensidighed og større harmonisering af produktionsstandarder globalt** kræver passende kontrol, effektive beskyttelsesforanstaltninger og en vedvarende indsats for høje standarder. Dette er et igangværende arbejde og en klar prioritet. Import af produkter, der er produceret efter lavere standarder, stiller ikke blot EU-producenter dårligere i konkurrencemæssig henseende, men flytter de globale emissioner i stedet for at reducere dem. Arbejdet med at styrke kontrollen med fødevarer samt animalske og vegetabiliske produkter, der indføres i

¹⁹ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/633 af 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevareforsyningskæden, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2019/633/oj>.

²⁰ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1308/2013 af 17. december 2013 om en fælles markedsordning for landbrugsprodukter og om ophævelse af Rådets forordning (EØF) nr. 922/72, (EØF) nr. 234/79, (EF) nr. 1037/2001 og (EF) nr. 1234/2007. ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2013/1308/oj>.

EU, er i gang og er allerede blevet væsentligt optrappet²¹. Beskyttelsesforanstaltninger er standardpraksis i aftaler indgået af Unionen, og de beskytter europæiske landbrugere mod skadelig import. Dette omfatter velafstemte kontingenter med mængder, der er knyttet til markedsforholdene i EU, og automatiske beskyttelsesklausuler, som i visse aftaler giver yderligere beskyttelse. Høje standarder for fødevarer sikkerhed, navnlig med hensyn til anvendelsen af antimikrobielle stoffer og hormoner, håndhæves strengt. **Dyrevelfærdsreglerne er ved at blive revideret for at sikre bedre tilpasning af standarderne for importerede produkter.** For den fremtidige finansieringsperiode vil forslaget om at oprette et fælles sikkerhedsnet med et betydeligt budget sætte Unionen i stand til bedre at beskytte landbrugerne i perioder med markedsvolatilitet. Samtidig vil Kommissionen føre et målrettet **landbrugsfødevarediplomati, intensivere sine missioner på højt plan og sine salgsfremmende foranstaltninger for at åbne nye markedsmuligheder for europæisk eksport.**

Forenkling er et væsentligt element i konkurrenceevnen. Der er iværksat vigtigt arbejde, men der er behov for yderligere indsats for at sætte landbrugsfødevaresektoren i stand til at drage fordel af en retlig ramme, der fremmer innovation og konkurrenceevne, samtidig med at standarderne for dyresundhed og dyrevelfærd samt for fødevare- og fodersikkerhed overholdes. Den igangværende drøftelse om omnibuspakken for fødevarer og fodersikkerhed vil medføre en tiltrængt forenkling. Der er behov for at **gøre EU's hygiejnelovgivning** mere smidig og for bedre at udnytte fleksibilitetsbestemmelserne deri, så der kan foretages tilpasninger af opbygningen og indretningen af slagterier med lav kapacitet, samtidig med at standarderne for fødevarer sikkerhed og dyrevelfærd overholdes og kombineres med praktiske driftshensyn. Den foreslåede ændring af de lovgivningsmæssige rammer for **fodertilsætningsstoffer** i omnibuspakken for fødevarer og foderstoffer vil skabe et gunstigt miljø for udviklingen og tilgængeligheden af nye innovative fodertilsætningsstoffer, mens arbejdet med behovene for yderligere forenkling fortsætter, bl.a. som led i de bredere gennemførelsesdialoger samt **fødevaredialogerne**. Desuden **kræver reglerne om animalske biprodukter justeringer** for bedre at fremme den cirkulære økonomi, uden at dette skader standarderne for dyresundhed samt fødevare- og fodersikkerhed.

3.3. En bæredygtig husdyrsektor

Investeringer i bæredygtighed er en investering i landbrugets langsigtede fremtid.- Højere dyrevelfærdsstandarder kan medføre bedre økonomiske resultater, mindre sygdomsrisiko og bredere opbakning, forudsat at forbedringer i dyrevelfærden omsættes til målbare fordele for sundhed, produktivitet eller pristillæg – en nettoeffekt, der varierer afhængigt af sektoren og markedsforholdene. Effektiv anvendelse af kvælstof i fødevare- og bioøkonomisystemer²², bl.a. gennem effektiv anvendelse af gødning, beskytter vand og jord og reducerer samtidig inputomkostningerne. Klimarobust infrastruktur kan modstå virkningerne af ekstreme vejrhændelser og give et langsigtet investeringsafkast.

Succesen afhænger af landbrugernes evne til at investere. Derfor skal omstillingen med henblik på at tackle bæredygtighedsudfordringerne være **retfærdig og afbalanceret**.

²¹ [Commission announces reinforcement of controls on products imported into the EU](#).

²² [EU's bioøkonomistrategi](#), "En strategisk ramme for en konkurrencedygtig og bæredygtig bioøkonomi i EU", COM/2025/960 final, omhandler at vurdere de bedste bioøkonomiske metoder og innovationer med henblik på at øge kvælstofudnyttelseseffektiviteten i bioøkonomiske systemer og værdinetsværk.

Øgede ambitioner om bæredygtighed rejser spørgsmål om, **hvordan omkostningerne fordeles i værdikæden**. I nogle tilfælde kan omstillingen med henblik på bæredygtighedsforbedringer medføre højere produktionsomkostninger for landbrugerne, lavere udbytter eller lavere belægningsgrader. Nogle landbrugsmetoder, såsom økologisk landbrug, gør det muligt at opretholde høje miljø- og dyrevelfærdsambitioner samtidig med rentabilitet for landbrugerne. For andre systemer gælder det, at når disse omkostninger ikke fuldt ud kan absorberes af landbrugerne eller resten af forsyningskæden, afspejles de i sidste ende i højere fødevarepriser, som bæres af forbrugerne, uden at producenternes indkomst øges, og eventuelt med faldende efterspørgsel til følge. Dette understreger behovet for en nøje afstemt omstilling, der skaber bæredygtighedsgevinster for landbrugerne og samfundet, samtidig med at afvejninger håndteres, og den samfundsmæssige accept opretholdes.

Unionen og medlemsstaterne bør sætte landbrugerne i stand til at vælge de omstillingsstøttende foranstaltninger, der er bedst egnet til deres individuelle bedrifter og praksisser, og gøre det lettere at beslutte, hvordan de kan gøre deres virksomhed mere bæredygtig.

Bæredygtighedsaftaler i værdikæden, hvor alle aktører, herunder mellemleddene og detailsektoren, påtager sig en del af ansvaret, er lovende værktøjer til støtte for en retfærdig omstilling. De gør det f.eks. muligt for detailsektoren at belønne landbrugerne for at indføre højere standarder. Kommissionen, medlemsstaterne og private aktører bør fremme denne form for samarbejde yderligere.

Enhver langsigtet vision for husdyrsektoren må tage udgangspunkt i at udnytte sektorens mangfoldighed. EU's rige mosaik kan ikke opretholdes med en ensartet tilgang. Det kræver skræddersyede, stedbaserede løsninger, der afspejler lokale forhold og bygger på regionale styrker.

Ved at bygge videre på de fremskridt, der allerede er gjort, og som placerer **den europæiske husdyrsektor blandt verdens mest produktive og miljøeffektive**²³, giver udformningen af den nye programmeringsperiode mulighed for at omsætte denne mangfoldighed til konkrete interventioner, der udstikker en langsigtet retning.

Dyrevelfærd står centralt i borgernes bekymringer, når det gælder husdyrbrug. Som anført af Europa-Parlamentet udgør den forventede globale stigning i forbruget af animalsk protein en mulighed for, at EU kan positionere sig som globalt førende inden for klima- og dyrevenligt landbrug. Der er behov for at håndhæve de eksisterende regler og en gradvis opfølgning på det europæiske borgerinitiativ "End the Cage Age" for at imødekomme borgernes bekymringer med fokus på sektorer, hvor en overgang til opstaldningssystemer uden indespærring er mulig, evidensbaseret og ledsaget af tilstrækkelige overgangsperioder og finansiel støtte, der gør det muligt for landbrugerne at tilpasse sig. I betragtning af omfanget af de nødvendige investeringer vil omstillingen kræve støtte, der strækker sig over den næste finansieringsperiode og derefter.

Høje velfærdsstandarder forbedrer ressourceeffektiviteten, f.eks. ved at reducere dødeligheden, forlænge dyrenes produktive levetid og forbedre foderudnyttelsen. Selv om sektoren for æglæggende høner i dag hovedsagelig forlader sig på aflivning af **daggamle hankyllinger**, kan borgernes etiske krav imødekommes ved at bringe denne praksis til

²³ FAO: "Greenhouse gas emissions from agrifood systems, Global, regional and country trends, 2000-2022".

ophør ved hjælp af de nu tilgængelige teknologier til kønsbestemmelse i ægget. De kan styrke EU's ægsektors omdømme for førsteklasses, etisk fremstillede produkter. Selv om teknologien er tilgængelig og anvendes i visse medlemsstater, er den endnu ikke fuldt ud tilgængelig og prismæssigt overkommelig for små og mellemstore rugerier i hele EU. Dette kræver yderligere indsats for at nedbringe omkostningerne og udbrede anvendelsen i større skala. Senest ved udgangen af 2026 agter Kommissionen at fremsætte et forslag til en **målrettet revision af dyrevelfærdsreglerne for æglæggende høner og slagtekyllinger** med fokus på udfasning af bure, praktiske velfærdsindikatorer på bedriften, ophør af systematisk aflivning af haneekyllinger og tilsvarende importkrav. For at synliggøre værdien af omstillingen væk fra aflivning af daggamle haneekyllinger vil Kommissionen undersøge muligheden for at ajourføre reglerne om ægmærkning for bedre at informere forbrugerne, herunder i tredjelande, om de forbedringer, som landbrugerne har gennemført. Senest i andet kvartal 2027 vil et tilsvarende forslag omhandle **svinevelfærd**, herunder overgangen fra bokse til stisystemer.

Debatten om eksport af levende dyr til tredjelande, navnlig med henblik på omgående slagtning, er i de senere år blevet central. Nye udbrud og tilbagevendende dyresygdomme i EU's medlemsstater fører til hyppige handelshindringer, som undertiden er uberettigede. Samtidig gør naturkatastrofer og skiftende sikkerhedssituationer omkring bestemmelseslandene det vanskeligt at planlægge sådanne transporter både ad landevejen og til søs. Dette kan også give anledning til betænkeligheder med hensyn til dyrevelfærden. Derfor vil Kommissionen føre en tæt dialog med relevante interessenter, civilsamfundet og de tredjelande, der er bestemmelseslande, og afhængigt af denne dialog overveje yderligere skridt, bl.a. mulige alternativer til eksport af slagtedyr fra EU til tredjelande, samtidig med at de europæiske husdyrproducenters markedspositioner fastholdes.

Disse høje standarder for EU-producenter skal modsvares af tilsvarende krav til importerede produkter, understøttet af passende håndhævelsesværktøjer. Dyrevelfærdspraksis i tredjelande kan være mindre vidtgående, mens EU-borgere forventer, at alle produkter på EU-markedet lever op til høje velfærdsstandarder. Moderniseringen af EU's dyrevelfærdsregler og EU's handelsaftaler giver en væsentlig mulighed for at **indføre tilsvarende dyrevelfærdskrav for importerede produkter** i overensstemmelse med WTO-standarder.

Vedvarende bestræbelser på at reducere emissioner fra husdyr er fortsat en af prioriteterne. Selv om EU's enteriske metanemissioner fra husdyr udgør en lille andel på globalt plan, udgør de den største kilde²⁴ til emissioner fra landbruget i EU. Håndteringen af disse emissioner kræver en videnskabs- og systembaseret tilgang, der bygger på eksisterende god praksis og understøttes yderligere af innovation og teknologi. Forskellige former for husdyrproduktion har forskellige klimamæssige eksternaliteter og forskellige muligheder for at håndtere dem, hvilket også skal tages i betragtning.

En effektiv politik for reduktion af metan kræver først og fremmest nøjagtige målinger. Visse eksisterende metoder til at estimere emissioner fra husdyr afspejler ikke fuldt ud den faktiske variation i emissioner på tværs af forskellige produktionssystemer, racer og fodringsregimer. IPCC-metodens Tier 1- og Tier 2-tilgange giver muligvis et misvisende billede af værdien af bedriftsmæssige forbedringer og af genetisk

²⁴ Bosco, S., Chen, M., Bielza, M., Montero Castaño, A., Schievano, A. et al.: "Livestock Feeding and Sustainability: Mapping Environmental, Climate, and Productivity Outcomes", Den Europæiske Unions Publikationskontor, Luxembourg, 2025, <https://data.europa.eu/doi/10.2760/3398918> (online), JRC143817.

mangfoldighed. Samtidig er der drøftelser med henblik på at undersøge behovet for i højere grad at tage højde for den biogene karakter af metanemissioner som en del af et kortsigtet kulstofkredsløb. Der er behov for mere raffinerede tilgange for bedre at afspejle den faktiske driftspraksis og sikre en mere præcis og retfærdig vurdering af husdyrproduktionens klimapræstationer. Kommissionen vil derfor arbejde på en **harmoniseret metode for husdyrsektorens drivhusgasemissioner på bedriftsniveau og fremme overvågningsværktøjer**, som bedre afspejler de foranstaltninger, der gennemføres på bedriftsniveau, og som er bedre tilpasset behovene i EU's husdyrsektor. Dette vil bygge på det arbejde, som visse medlemsstater har indledt²⁵ med henblik på at udvikle Tier 3-emissionsopgørelser, der muliggør en mere nøjagtig og differentieret emissionsregnskabsføring. Dette arbejde vil være knyttet til den videre udvikling af produktionsmetoder inden for handelsnormerne og EU's tilgang til topkvalitet (se punkt 3.5 nedenfor). Resultaterne bør også bidrage til at forbedre nøjagtigheden af medlemsstaternes nationale drivhusgasopgørelser. EU er også rede til at udveksle erfaringer om måle- og afbødningspraksis med globale partnere i overensstemmelse med sin globale førerposition inden for metanreduktion gennem Global Methane Pledge og tilhørende initiativer. I tæt samarbejde med landbrugernes repræsentanter og interessenter i fødevareræddikæden udvikler Kommissionen et **frivilligt bæredygtighedskompas for landbrugere til brug på bedriften**. Denne videnskabsbaserede ramme vil muliggøre en praktisk og sammenlignelig vurdering af de vigtigste bæredygtighedsdimensioner på tværs af forskellige landbrugssystemer. Kompasset kan også anvendes som et styringsredskab til at understøtte beslutninger, følge fremskridt og på en gennemsigtig måde rapportere resultater over tid samt til at deltage i præmieordninger eller kontrakter, der belønner verificerede emissionsreduktioner, forbedret dyrevelfærd og levering af økosystemydelser. Det vil gøre det muligt at vurdere **præstationer på grundlag af de resultater, der er opnået i praksis**, og gradvist bevæge sig væk fra en kravbaseret tilgang. Samtidig er Kommissionen med udgangspunkt i en pilotcertificeringsmetode i færd med at vurdere, om reduktioner af emissioner fra husdyr bør medtages i forordningen om kulstoffjernelse og kulstofbindende dyrkning.

Der skal også tages højde for, at fødevarerproduktion i sagens natur er forankret i naturlige biologiske processer, og at den selv om den opfylder høje EU-standarder forårsager **uundgåelige endogene emissioner**, som indebærer visse afvejninger, der ikke helt kan elimineres. Efterspørgslen er en vigtig drivkraft for omstillingen, som det forklares i proteinplanen, og det er vigtigt at anerkende, at en nedgang i EU-produktionen kan føre til øget import og højere emissioner i regioner uden for EU.

Yderligere fremskridt med hensyn til at reducere drivhusgasemissioner skal bygge på en kombination af effektive politiske foranstaltninger og incitamenter, potentialet i genetiske forbedringer samt innovation og teknologi, herunder inden for fodringsstrategier. Kommissionen vil i forbindelse med den fremtidige fælles landbrugspolitik give **anbefalinger til medlemsstaterne** og stille en **værktøjskasse med de mest effektive metoder** til rådighed for dem. Medlemsstaterne kan udforme deres strategier ud fra deres specifikke situationer, som det også fremgår af methanstrategien fra 2020, under hensyntagen til investeringer i effektivitetsforbedringer, der reducerer emissioner, herunder metanreducerende racer, præcisionsfodring og avanceret gødningshåndtering såsom biogas og forbedrede behandlingsteknologier samt emissionsreducerende løsninger i indendørs staldsystemer. Desuden rummer teknologiske løsninger et betydeligt afbødningspotentiale, som kan føre til mindst 16 % lavere drivhusgasemissioner senest i

²⁵ Irish Cattle Breeding Federation (ICBF): <https://www.icbf.com/methane/>.

2040²⁶. En kombination af ambitiøse foranstaltninger og incitamenter under den fælles landbrugspolitik sammen med teknologi og innovation kan derfor medføre meget betydelige emissionsreduktioner og bidrage til klimamålet for 2040.

Medlemsstaterne har mulighed for at medtage **investeringer i biogas og biometan** i deres fremtidige NRPP'er og/eller støtte sådanne investeringer gennem andre nationale programmer. Statsstøtterammen giver også forskellige muligheder for sådan støtte. Et biogasanlæg omdanner husdyrgødning og restprodukter fra landbruget til vedvarende energi, afgasset biomasse til gødsning og i visse tilfælde afvandet afgasset biomasse til strøelsesmateriale til husdyr. Den producerede energi kan anvendes på bedriften eller endda sælges på markedet, navnlig ved hjælp af EU's biomethanmekanisme, og dermed skabe supplerende indkomst, styrke modstandsdygtigheden og landbrugsbedriftenes økonomiske levedygtighed, samtidig med at afhængigheden af importerede fossile brændstoffer og kunstgødning mindskes.

Beskyttelse af naturressourcer mod forurening og sikring af en sund jordbund er væsentlige elementer i en langsigtet strategi for husdyrbrugets fremtid. I betragtning af den store mangfoldighed har visse former for husdyrpraksis en betydelig indvirkning på miljøet, der hænger sammen med negative eksternaliteter (såsom tab af næringsstoffer, luftemissioner ...), navnlig i områder med høj husdyrtæthed, mens andre metoder som ekstensiv græsning og økologisk landbrug bidrager positivt til naturforvaltning og naturbevarelse. Derfor skal de miljømæssige udfordringer håndteres på en målrettet måde og i partnerskab med landbrugerne.

Den fremtidige fælles landbrugspolitik giver mulighed for at gøre fremskridt hen imod bedre miljøpræstationer.

Medlemsstaterne bør fremme samarbejde i hele værdikæden og kunne yde støtte, navnlig i områder med høj husdyrtæthed, med henblik på at forbedre forvaltningen af husdyrgødning og næringsstoffer og mindske presset på naturressourcerne, bl.a. ved at gøre brug af de nye interventioner, som Kommissionen har foreslået i sit forslag til en fælles landbrugspolitik. Medlemsstaterne råder over værktøjer til at yde øget støtte til græsningsbaserede systemer afhængigt af deres behov. De opfordres også til at udvide anvendelsen af dækafgrøder, varierede sædskifter og alternative foderkilder, yde støtte til at øge kapaciteten til opbevaring af husdyrgødning og forenkle procedurerne for investeringer i vedvarende energi, infrastruktur til genanvendelse af næringsstoffer og præcisionslandbrug. Fortsat støtte til økologisk landbrug er vigtig for at nå disse mål.

Kommissionen vil med hjælp fra arbejdsnettet vedrørende husdyrsektoren fremme udvekslingen af viden og bedste praksis med henblik på inden 2027 at etablere en **husdyrplatform med et omfattende katalog over dokumenterede løsninger** for klima, miljø og dyrevelfærd. Dette katalog vil identificere effektive afbødningsforanstaltninger, fremvise vellykkede tilgange på bedriften og give vejledning om de instrumenter under den fælles landbrugspolitik og de støttemekanismer, der er til rådighed for at lette deres anvendelse.

EU's landbrugere overholder allerede høje miljøstandarder, der er fastsat i forskellige retsakter, hvoraf nogle har en betydelig indvirkning på bedriftenes drift. **Kommissionen evaluerer og stresstester nogle af disse regler som led i en bredere forenklingsindsats.**

²⁶ GD AGRI's skøn baseret på egne beregninger og scenarier beskrevet i rapporten [2022 agricultural outlook report](#).

Evalueringen af **nitratdirektivet**²⁷ offentliggøres inden længe. Som opfølgning på rapporten vil Kommissionen sammen med medlemsstaterne fortsat arbejde på at identificere bedste praksis og muligheder for forenkling med henblik på at forbedre forvaltningen af næringsstoffer på bedriftsniveau, kalenderbaseret landbrugsdrift, registrering og gødskning for små bedrifter. Målet vil være at optimere gennemførelsen af reglerne og tage hensyn til det teknologiske pres og klimaændringerne, samtidig med at unødvendige byrder minimeres, og det sikres, at foranstaltningerne står i et rimeligt forhold og er effektive med hensyn til at opfylde EU's vandkvalitetsstandarder. Kommissionen vil rådgive medlemsstaterne om mulighederne for at **forenkle gennemførelsen af direktivet, f.eks. for visse bæredygtige husdyrpraksisser, og vil også drøfte evalueringsrapporten med Nitratkomitéen.**

Kommissionen stresstester også reglerne i fugledirektivet og habitatdirektivet, og resultatet vil indgå i en rapport, der skal foreligge senest ved udgangen af 2026, og vil danne grundlag for fremtidige afgørelser. Forslaget om fremskyndelse af **tilladelsesprocedurer og forslaget til forordning om fremskyndelse af miljøvurderinger (2025/0391 (COD))** imødekommer allerede delvis nogle af de mangeårige krav om at fremskynde tilladelsesprocessen og gøre den mere forudsigelig. Måltrettet lettelse af tilladelsesprocedurerne er også vigtig som ledsagelse til den lovgivningsmæssige revision om udfasning af bure i sektorerne for æglæggende høner og svin og er berettiget, eftersom antallet af dyr, der holdes, vil forblive konstant i tilpassede stalde. **Potentialet for et bedre samspil mellem miljømål og landbrugets vitalitet ligger også i innovation.** I EU genererede husdyrbruget årligt mere end 1,4 mia. tons husdyrgødning i perioden 2016-2019. Selv om husdyrgødning i visse regioner er forbundet med kvælstofforurening, kan den ved hjælp af innovation også udgøre en mulighed. Kommissionen undersøger muligheden for at udvide anvendelsesområdet for RENURE-retsakten til at omfatte visse typer flydende afgasset biomasse baseret på husdyrgødning med passende miljøbeskyttelsesforanstaltninger og vil fremlægge en første foreløbig vurdering i tredje kvartal 2026. På samme måde kan anvendelsen af afgasset biomasse fra bioaffald som gødning i sig selv eller til fremstilling af andre biobaserede gødningsstoffer begrænse de negative eksternaliteter fra husdyrbruget, muliggøre en bedre fordeling af kulstofrige biogødningsstoffer, mindske afhængigheden af kunstgødning og styrke EU's autonomi med hensyn til produktion af foder og fødevarer, samtidig med at den bidrager til den indenlandske energiproduktion (biometan). Kommissionen vil arbejde for at **lette anvendelsen af animalske biprodukter** uden at bringe dyresundheds- samt fødevarer- og fodersikkerhedsstandarderne i fare og vil **gennemgå potentielle lovgivningsmæssige flaskehalse.**

Et centralt element er en bedre geografisk afbalancering og muliggørelse af overførsel af næringsstoffer fra overskuds- til underskudsregioner for både at optimere anvendelsen og mindske det lokale miljøpres. På dette grundlag vil Kommissionen med hjælp fra **arbejdssporet vedrørende husdyrsektoren udarbejde en særlig køreplan** for at støtte den praktiske gennemførelse, styrke logistikken, mindske presset, forbedre gennemførelsen af regelsættet på en sammenhængende måde og sikre lovgivningsmæssig sammenhæng samt muliggøre en mere effektiv og bæredygtig cirkulation af næringsstoffer i hele EU.

²⁷ Rådets direktiv 91/676/EØF af 12. december 1991 om beskyttelse af vand mod forurening forårsaget af nitrater, der stammer fra landbruget, EFT L 375 af 31.12.1991, s. 1 (ES, DA, DE, EL, EN, FR, IT, NL, PT), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/1991/676/oj>.

3.4. En husdyrsektor tilpasset Europas territoriale mangfoldighed

Europas territoriale mangfoldighed kræver forskellige husdyrproduktionssystemer, der er tilpasset de særlige karakteristika i de forskellige regioner i hele Europa.

Husdyrbrug spiller en afgørende rolle for at opretholde økonomien i landdistrikterne og understøtte beskæftigelsen i mange regioner. I nogle regioner er det ofte den eneste økonomiske mulighed. Sektoren er særlig vigtig i mindre begunstigede områder såsom bjergområder, nordlige områder, græsarealer og andre mellemliggende og marginale områder, hvor planteproduktion kan være vanskelig eller mindre rentabel. Græssende dyr bidrager til at bevare traditionelle landskaber, forhindre tilgroning, begrænse risikoen for skovbrande og bidrage til bevarelsen af biodiversiteten ved at opretholde forskellige levesteder²⁸. Det bidrager til at fastholde befolkningen i landdistrikterne og mindsker risikoen for arealopgivelse, som kan føre til miljøforringelse og tab af traditionelle landskaber. Innovative forretningsmodeller kan effektivt håndtere de nuværende udfordringer ved at genoprette husdyrbrugets centrale rolle i disse områder.

Tilbagegangen i husdyrbruget er tæt forbundet med arealopgivelse i mange europæiske regioner. Det Fælles Forskningscenter (JRC) anslår²⁹, at omkring 11 % af EU's landbrugsareal kan blive opgivet senest i 2030, mens næsten en fjerdedel (1,38 mio. ha) af al opgivelse af landbrugsarealer i EU sandsynligvis vil forekomme i bjergområder. Dette har også betydelige demografiske konsekvenser. Disse udfordringer bør tackles på en sammenhængende og integreret måde, bl.a. gennem vores fremtidige politikker vedrørende demografi. Landdistrikterne rummer et enormt potentiale til at blive et **kraftcenter for europæisk modstandsdygtighed, bæredygtig vækst og beredskab**. Skabelsen af økonomisk attraktive landdistrikter med god livskvalitet vil hjælpe med at fastholde og tiltrække mennesker, hvilket vil bidrage til disse regioners levedygtighed på lang sigt.

Muligheden for **at omsætte landdistrikternes sårbarheder til et konkret langsigtet aktiv er større end nogensinde**. EU er i færd med at indføre en mere koordineret og integreret planlægning til støtte for sin bæredygtige økonomiske vækst, hvor NRP anvendes som et integreret planlægningsværktøj.

For at tackle denne udfordring vil Kommissionen samarbejde med medlemsstaterne om at udarbejde en plan for, hvordan der kan tages højde for de særlige behov i **regioner og landdistrikter, hvor der er risiko for arealopgivelse**, idet der tages hensyn til den specifikke situation i EU's østlige regioner med grænse til Rusland, Belarus og Ukraine. Målet er **at genetablere bæredygtig husdyrproduktion** dér, hvor den naturligt hører hjemme og er ønskelig på grund af sine miljømæssige, sociale og økonomiske fordele, samtidig med at der sikres resultater i mere konkurrencedygtige regioner og lokalsamfund. En sådan udvikling kunne fremmes ved at tiltrække alle de aktører, der er nødvendige for, at en effektiv **værdikæde forankres i lokalsamfundene i landdistrikterne**, fra landbrugere til forbrugere via slagterier, håndværksmæssige forarbejdningsvirksomheder og lokale markeder.

²⁸ [Extensive livestock systems and nature in Europe | Publications | European Environment Agency](#), 07/2026. I Miljøagenturets briefing hedder det, at en tredjedel af naturtyperne i bilag I til habitatdirektivet er afhængige af ekstensiv græsning.

²⁹ <https://publications.jrc.ec.europa.eu/repository/handle/JRC113718>.

Det fremtidige **europæiske jordobservationscenter**³⁰ vil bidrage til denne proces ved at udveksle oplysninger og bedste praksis med henblik på at håndtere arealopgivelse og ved at fremme analysen af ændringer i arealanvendelsen og bæredygtig arealforvaltning.

Med den fremtidige fælles landbrugspolitik har medlemsstaterne mange værktøjer til rådighed til at målrette støtten mod sårbare husdyrbrugsområder. Måltrettet koblet indkomststøtte og støtte til områder med naturbetingede begrænsninger bør målrettes mod de sektorer og områder, hvor der er størst behov for dem. En af de vigtigste opgaver vil være at **tiltrække en ny generation af landbrugere** til områder, hvor husdyrbruget har efterladt et socialt tomrum, gennem etableringsstøtte, social innovation, iværksætteri og investering, politikker for adgang til jord, indkomststøtte og incitamenter. Udfordringen rækker imidlertid ud over, hvad den fælles landbrugspolitik alene kan levere. Udviklingen af lokalt integrerede værdikæder for husdyrproduktion kræver koordinerede investeringer i infrastruktur, forarbejdningsanlæg, digitalisering og markedsstrukturer, støttet af social- og arbejdsmarkedspolitikker og, hvor det er relevant, af praktisk støtte til at hjælpe landbrugere med at håndtere pres fra vilde dyr.

Et eksempel på investeringer, der kan genoplive den lokale økonomi og samtidig forbedre dyrevelfærden, er investeringer i mobile slagterier med lav kapacitet i fjerntliggende områder. Kommissionen vil sammen med arbejdsnettet vedrørende husdyrsektoren afsætte særlige ressourcer til at udvikle en **køreplan for slagterier, hvori det undersøges, hvordan deres tilstedeværelse i landdistrikter kan fremmes, hvad enten de er stationære eller mobile**, med udgangspunkt i allerede finansierede projekter³¹ og under hensyntagen til dyrevelfærdsaspekter.

Eksempel: Fleksibelt lokalt forarbejdningsnetværk med mobile slagterier med lav kapacitet (model for modstandsdygtighed i værdikæder i landdistrikter). I tyndtbefolkede eller bjergrige regioner støtter medlemsstaterne et hybridt forarbejdningssystem, der kombinerer små permanente anlæg med mobile slagterier.

- Der etableres et regionalt husdyrkooperativ, som samler landbrugernes ressourcer for at styre logistik og planlægning.
- Den pågældende medlemsstat medfinansierer mobile slagteenheder, som kører mellem bedrifter eller udpegede opsamlingssteder, samtidig med at dyresundheds- og fødevarerikkerhedsstandarderne overholdes.
- Lovgivningsmæssig forenkling og optimering på EU-plan og nationalt plan, herunder hvad angår registrering og godkendelse.
- Dette suppleres af små anlæg til udskæring og pakning samt kølelagerfaciliteter i byer i landdistrikterne, som moderniseres med EU-støtte.
- Systemet integreres i en kvalitetscertificeringsordning, der afspejler europæisk topkvalitet, for at styrke produkternes identitet og værdi.

³⁰ En strategi for et generationsskifte i landbruget, COM/2025/872 final.

³¹ Eksempler på projekter, der er finansieret gennem ELFUL til innovation og forbedring af dyrevelfærden i Tyskland: [TadeLoS – Onfarm Slaughtering of Cattle without Stress | EU CAP Network](#) og [Fully mobile slaughter unit in Thuringia | EU CAP Network](#). Se også eksemplet på et projekt, der er finansieret under Horisont 2020, med henblik på at etablere et mobilt slagteri i Frankrig: [Practical case: Mobile Slaughter Unit | EU CAP Network](#).

- Der indføres digitale værktøjer (bookingplatforme, sporbarhedssystemer) for at optimere ruter, sikre overholdelse af dyrevelfærdskrav og reducere ventetider. Mere lokal slagtning forbedrer dyrevelfærden takket være mindre transport af levende dyr over lange afstande.

Moderne digital infrastruktur er afgørende for landdistrikternes attraktivitet og for at styrke husdyrbrugets bidrag til levevilkårene i landdistrikterne. Medlemsstaterne bør fremskynde investeringerne i højhastighedsbredbånd, 5G, satellitforbindelser og andre konnektivitetssløsninger uden for nettet for at muliggøre udbredelsen af intelligente landbrugsteknologier, fjernstyringssystemer til husdyrbrug og adgang til onlinetjenester.

Social modstandsdygtighed er også af afgørende betydning. Trivslen og den mentale sundhed hos EU's husdyrbrugere påvirkes ikke kun af indkomstpres, men også af krævende arbejdsforhold, lange arbejdstider og social isolation, navnlig i mere afsidesliggende landdistrikter. Adgang til afløsning og vikartjenester er derfor vigtig, da det giver landbrugerne mulighed for at holde fri i tilfælde af sygdom eller familieforpligtelser og mindsker stress og udbændthed. Der bør også tages behørigt hensyn til kønsspecifikke behov og forskelle. Kompetenceudvikling er en anden vigtig social faktor, idet landbrugerne i stigende grad uddanner sig inden for dyrevelfærd, miljøvenlige praksisser, digitale værktøjer og bedriftsledelse for at forblive modstandsdygtige og tilpasse sig skiftende politiske og markedsmæssige krav. Rådgivningstjenester og politikker for udvikling af landdistrikterne spiller i den forbindelse en afgørende rolle.

Regionale foderressourcer styrker modstandsdygtighed, bæredygtighed og strategisk autonomi og mindsker samtidig importafhængigheden. Integrationen af græsarealer, biprodukter og proteinafgrøder dyrket i EU sikrer, at disse systemer reducerer emissionerne, støtter økonomien i landdistrikterne og er i overensstemmelse med målene for den cirkulære bioøkonomi. Dette er centrale drivkræfter i Kommissionens plan for EU-proteinsystemets modstandsdygtighed, strategiske autonomi og bæredygtighed.

3.5. Topkvalitet i husdyrproduktionen

Kvalitet er et af Europas strategiske aktiver. I en situation med stigende samfundsmæssige forventninger, global konkurrence og territoriale sårbarheder skal Den Europæiske Union fastholde og videreudvikle sine ambitioner om topkvalitet i husdyrproduktionen.

Fremtiden for EU's husdyrsektor afhænger ikke blot af dens evne til at forblive konkurrencedygtig og modstandsdygtig, men også af dens evne til **at gøre det, der kendetegner den europæiske produktionsmodel, synligt, troværdigt og økonomisk givende.** Den afspejler en model for husdyrbrug, der ikke er baseret på de laveste omkostninger, men på værdiskabelse gennem god praksis, kvalitet, bæredygtighed, etik og ansvarlighed.

Topkvalitet skal forstås bredt og ikke begrænses til niche- eller premiumprodukter. Den bør gradvist komme til at kendetegne alle værdikæder inden for husdyrsektoren og alle produktionsmodeller. Hvert husdyrbrug bør have mulighed for at yde sit bedste, løbende forbedre sig og få disse bestræbelser anerkendt og belønnet af markedet og af den offentlige politik.

Kommissionen agter at udvikle en **ambitiøs kurs for topkvalitet i husdyrproduktionen i samarbejde med arbejdsnettet vedrørende husdyrsektoren.** Denne kurs bør gøre det

muligt for Unionen tydeligere at formulere, hvad der kendetegner europæisk husdyrproduktion, både på det indre marked og i den globale konkurrence.

En første prioritet er at forbedre den markeds-mæssige anerkendelse af topkvalitet og værdiskabelsen heraf. Landbrugerne kan kun opretholde ambitiøse standarder, hvis de belønnes økonomisk. Større gennemsigtighed i hele fødevarekæden, herunder tydeligere information og mærkning, er afgørende. Kommissionen vil hjælpe forbrugerne med at træffe informerede valg og anerkende værdien af EU's husdyrprodukter.

Et centralt element er **en tydeligere angivelse af EU-oprindelse**. Kommissionen agter gradvist at styrke EU-oprindelsens rolle i markedsføringen af husdyrprodukter gennem handelsnormer ved at undersøge et udvidet retsgrundlag inden for den fælles markedsordning. Det vil først **bygge videre på reglerne for fjerkrækød** for at styrke kommunikationen om oprindelse og drage erfaringer til brug for andre sektorer.

Kommissionen vil arbejde på at øge værdien af de højere standarder og særlige kendetegn ved EU's husdyrproduktion gennem fakultative forbeholdte udtryk under den fælles markedsordning. Dette vil på frivillig basis gøre det muligt at anvende en klart identificerbar **"europæisk topkvalitet"-betegnelse** understøttet af lovgivningsmæssige specifikationer, som gør det muligt på en troværdig og harmoniseret måde at informere om definerede egenskaber. Kommissionen vil vurdere kriterier såsom lavemissionsproduktion, miljøvenlige metoder, brug af lokalt foder, opdræt og slagtning samt høje dyrevelfærdsstandarder. Disse fakultative forbeholdte udtryk kan bruges til at påvise overholdelse af de bæredygtighedskrav, der stilles af nationale eller europæiske fonde for at få adgang til investeringer, så landbrugerne har mulighed for at få adgang til finansieringsmuligheder uden gentagne gange at skulle indgive den samme dokumentation ("engangsprincippet").

Kommissionen vil også overveje, hvordan eksisterende redskaber bedre kan understøtte værdiskabelsen på grundlag af kvalitet i husdyrproduktionen, **herunder kødkvalitet**. Den nuværende EU-ramme for klassificering af slagtekroppe er hovedsagelig baseret på kvantitative kriterier. Selv om den sikrer et fælles sprog på markedet og prisgennemsigtighed, afspejler den ikke hele spektret af kvalitetsegenskaber, der er relevante for forbrugerne og for værdiskabelsen på markedet. Kommissionen vil vurdere, om den på frivillig basis kan videreudvikles til at omfatte visse kvalitative egenskaber, såsom organoleptiske egenskaber eller egenskaber ved produktionsmetoden, og om disse kan understøttes af fakultative forbeholdte udtryk for at fremme differentiering, værdiskabelse og anerkendelse af kvalitet.

Som en anden prioritet vil Kommissionen skabe større synlighed om territorielt forankrede husdyrsystemer. Den vil anvende **EU's politik for salgsfremstød** til på både det indre marked og eksterne markeder at fremhæve kvaliteten, bæredygtigheden, de høje dyrevelfærdsstandarder, navnlig burfri produktionssystemer og ægproduktion uden aflivning af haneekyllinger, samt den territoriale forankring af EU's husdyrprodukter. Større støtte vil blive rettet mod systemer, der er tæt knyttet til landdistrikterne, ved at forbedre formidlingen af deres merværdi og styrke deres positionering i premiumsegmentet, hvor det er berettiget.

For at maksimere markedsafkastet opfordres interessenterne og medlemsstaterne til navnlig at samarbejde om **territorial produktprofilering**, der knytter husdyrprodukter til deres specifikke regioners eller racers historiske identitet og naturlige kendetegn, om agroturisme og diversificeringsinitiativer samt om kollektiv landskabspleje med henblik på at beskytte biodiversiteten og pleje landskaber i husdyrbaserede økosystemer.

For at støtte disse bestræbelser i større skala kan der inden for **EU's politik for salgsfremstød for landbrugsprodukter afsættes et særligt indsatsområde til salgsfremstød** med fokus på territorielt forankrede husdyrsystemer, hvilket vil fremskynde deres markedsudbredelse.

Den tredje prioritet bygger på EU's eksisterende kvalitetspolitik, navnlig geografiske betegnelser og økologisk produktion. Kommissionen vil fortsat støtte deres udbredelse, fremme og beskyttelse som centrale redskaber. For at styrke disse rammer vil Kommissionen revidere handlingsplanerne for økologisk produktion og geografiske betegnelser.

4. KONKLUSIONER

I en stadig mere barsk global økonomi er Unionens svar at gøre målene om modstandsdygtighed, konkurrenceevne, bæredygtighed, territorial forankring og topkvalitet gensidigt understøttende som led i den europæiske tilgang til husdyrbrug.

EU's strategi for husdyrsektoren fremlægger en sammenhængende vision for husdyrsektorens fremtid. Kommissionen fremmer en positiv og afbalanceret fremstilling af husdyrsektoren og anerkender både dens udfordringer, herunder miljø- og klimaaftrykket, og sektorens bidrag til fødevareforsyningen, beskæftigelsen, den territoriale samhørighed, biodiversiteten og kulturværdien.

Modstandsdygtigheden vil blive styrket gennem koordinerede bestræbelser på at bekæmpe klimaændringer, styrke biosikkerheden, tackle samfundsmæssige udfordringer og øge markedernes og forsyningskædernes robusthed.

Konkurrenceevnen vil blive styrket ved at afhjælpe finansieringsgab og den faldende husdyrbestand i visse regioner, fremme innovation, digitalisering og opnåelse af færdigheder og sikre retfærdighed i handelen.

Bæredygtighed vil blive opnået ved at reducere miljøaftrykket, støtte biodiversiteten og fremme cirkulære og dyrevelfærdsorienterede landbrugssystemer, der opretholder landdistrikternes vitalitet.

Territorial forankring anerkender Europas varierede landskaber og lokale forhold, styrker nye generationer af landbrugere og de regionale økonomier.

Kommissionens, medlemsstaternes og interessenternes koordinerede bestræbelser vil tilsammen opbygge en robust ramme for **topkvalitet**, der støtter husdyrsektoren i at trives i en situation med global konkurrence.

Kommissionen vil med hjælp fra arbejdssporet vedrørende husdyrsektoren overvåge og rapportere om fremskridtene. Ved aktivt at deltage i disse strategiske initiativer kan sektoren se frem til en bæredygtig, retfærdig og velstående fremtid.